

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI *Radostowo*

Gmina Jeziorany
Powiat Olsztyński
Województwo Warmińsko - Mazurskie

„...Twórcie kulturę wsi, w której obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy, pozostanie - jak u dobrego gospodarza – miejsce na rzeczy dawne, uświęcone tradycją, potwierdzone przez prawdę wieków...”

Jan Paweł II

Radostowo

Spis treści:

I.	Wstęp.....	3
II.	Informacje ogólne o Gminie Jeziorany	5
III.	Charakterystyka sołectwa Radostowo	6
	1. Rys historyczny	6
	2. Położenie	6
	3. Powierzchnia	6
	4. Zabytki	7
	5. Klimat	8
	6. Geomorfologia i budowa geologiczna	9
	7. Gleby	9
	8. Lasy i zadrzewienia	10
	9. Wody powierzchniowe	10
IV.	Sfera społeczna	11
	1. Ludność	11
	2. Instytucje	11
	3. Działalność kulturalna i sportowa	11
	4. Bezpieczeństwo publiczne	11
V.	Infrastruktura techniczna	13
	1. Zaopatrzenie w wodę	13
	2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków	12
	3. Gospodarka odpadami	13
	4. Energetyka	13
	5. Komunikacja	13
	6. Sfera gospodarcza	14
	7. Rolnictwo	14
VI.	Analiza SWOT wsi i sołectwa	16
VII.	Wizja rozwoju wsi i sołectwa Radostowo.....	17
VIII.	Zadania planowane do wykonania w okresie 2008-2016	19

- Sołectwo Radostowo jest jednym z sołectw gminy Jeziorany, liczące około 638 mieszkańców. Położone jest przy trasie Jeziorany – Dobre Miasto, w odległości 10 km od Jezioran.
- Położenie wsi w atrakcyjnej okolicy – cisza, spokój, sielski klimat i piękna zieleń otaczająca całe sołectwo.
- Mieszkańcy sołectwa chcą żyć w atrakcyjnej, ładnej i przyjaznej wsi. Poprawiając warunki swojego zamieszkania i rozwijając swoją wieś, chcą przy okazji zintegrować się wspólnie działając na jej rzecz.
- Trudno jest sfinansować wszystkie potrzebne mieszkańcom przedsięwzięcia, zatem jedną z dróg do poprawy jakości ich życia oraz tworzenia nowych źródeł utrzymania może być pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej. W związku z czym *mieszkańcy opracowali plan odnowy miejscowości*.
- *Plan odnowy miejscowości* ma też pobudzić mieszkańców do wspólnego działania na rzecz Radostowa. Plan jest dokumentem strategicznym, stworzonym przy znacznym udziale mieszkańców. Określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania, przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Jeziorany. *Plan odnowy miejscowości* pozwolił także na uświadomienie sobie przez mieszkańców ich roli w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia.
- *Plan odnowy miejscowości* powstał w wyniku dyskusji na zebraniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołeckiej z mieszkańcami
- Plan odnowy miejscowości ma być między innymi załącznikiem do projektów zgłaszanych w celu uzyskania *pomocy finansowej w ramach Programu*

Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Plan odnowy wsi Radostowo dotyczy kolejnego okresu programowania wymienionego wyżej. W okresie tym podejmowane będą określone – z uwagi na zaplanowane cele i priorytety rozwojowe – działania inwestycyjne, a także inne o charakterze szkoleniowym czy rekreacyjno – wypoczynkowym (Np. imprezy). Podjęcie się realizacji danego zadania poprzedzone zostanie przygotowaniem niezbędnych opisów i uzasadnień realizacji zadania, opracowaniem zakresu rzeczowego, określeniem kosztów i terminów realizacji. Tak przygotowane i określone zadania będą przyjmowane przez zebrania wiejskie i będą stanowić kolejne załączniki do planu.

- Opracowany **Plan odnowy miejscowości Radostowo** wraz z opisem danego zadania, stanowić będzie nierozdzielny załącznik składanego o dofinansowanie wniosku do różnych instytucji finansujących.

II. Informacje ogólne o Gminie Jeziorany

Gmina Jeziorany położona jest w północno-wschodniej części kraju, w środkowej części Pojezierza Mazurskiego w dorzeczu Łyny, na szlaku Olsztyn – Lidzbark-Warmiński. Na obszarze gminy usytuowanych jest 8 jezior, z których wyjątkowo atrakcyjne jest jezioro Blanki oraz przylegające do granic gminy jezioro Luterskie. Miasto i okolice stanowią oazę na turystycznej mapie Polski. Szczególnie, że teren ten stanowi malowniczy krajobraz sfałdowanej przez ustępujący lodowiec ziemi, pełnej rozpadlin i wzgórz morenowych, dając panoramę pełną interesujących i zadziwiających widoków. Jak choćby ten z okolicy Radostowa, gdzie naturalne ukształtowanie terenu stworzyło niemal górską serpentynę szosy. Niebywałą atrakcją jest rezerwat unikatowego ptactwa wodnego w Ustniku oraz zespół trzystuletnich cisów o obwodzie ok. 1,2 m rosnących w okolicach Kikit.

Położony nad jeziorem Luterskim Ośrodek Wypoczynkowy ODKSW w Kikitach działa cały rok, dysponuje 262 miejscami w budynku całorocznym i w pawilonach letnich. Goście mogą skorzystać z bardzo dobrze zorganizowanej bazy sportowo – rekreacyjnej: kortu tenisowego, boisk do badmintonu, boisk do gry w siatkówkę, plaży, kąpieliska z pięknym mołem, przystani ze sprzętem wodnym, sauny, siłowni, rowerów turystycznych. Z myślą o dzieciach w Ośrodku wybudowano wspaniały plac zabaw z czarownym zamkiem pośrodku. Ponadto bogactwo ryb w jeziorze stwarza istny raj dla wędkarzy.

Miłośników zabytków zachęcamy do zwiedzania pięknych kościołów. Szczególnie polecamy kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Tłokowie z XIV wieku o charakterze gotyckim, orientowanym, murowanym z cegły, salowy z zakrystią od północy i kruchtą od południa. Ołtarz główny, barokowy, wyłożony pochodzi z XVII w. posiadający bogatą dekorację akantową.

Na uwagę zasługuje również kościół św. Bartłomieja w Jezioranach wzniesiony w 1345 roku o halowej budowli, pięcioprzęsłowej z piętrową zakrystią. Wnętrze kościoła stanowi trójnawowa hala z późnogotyckim, bogatym sklepieniem gwiazdzystym. Kościół między innymi wyposażony jest w niegdyś bogato zdobione płaskorzeźbami i rzeźbami organy pochodzące z XVI – XVII wieku.

III Charakterystyka Sołectwa Radostowo

1. Rys historyczny

Radostowo powstało przy trakcie łączącym Dobre Miasto z Jezioranami. Prawdopodobnie zostało założone przez wójta Henryka z Lutr w latach 1333 – 1342. Pierwszy dokument lokacyjny wsi zaginął, ale został odnowiony 24 maja 1362 przez biskupa Stryprocka, na prośbę ówczesnych sołtysów Jana i Mikołaja. Przywilej przewidywał sześć włók na uposażenie kościoła. Kościół ten był prawdopodobnie konsekrowany przez biskupa Stryprocka. Nie uległ on zniszczeniu w czasie wojen w XV wieku, wyszedł też obronna ręką z wojny 1519 – 1521. Po wojnie z lat 1519 – 1521 z 84 włók czynszowych, 27 leżało odlegiem, a do 1533 roku zdołano obsadzić na nowo cztery i pół włóki. W czasie tej wojny obydwie istniejące we wsi karczmy, świadczące o wielkości i randze miejscowości, zostały zniszczone. Dlatego biskup Andrzej Batory dokumentem z 4 lipca 1595 roku nadał (na prawie chełmińskim) nauczycielowi z Radostowa, Janowi Kasenitzowi, zniszczoną zagrodę karczemną z obowiązkiem jej odbudowy, a następnie płacenie czynszu w wysokości 4 grzywien rocznie. Z zachowanego zapisu wynika, iż w 1595 roku istniała we wsi szkoła. W 1622 roku nauczycielem był tu kleryk, który przez dwa lata studiował w kolegium braniewskim; w 1667 roku nauczycielem był absolwent kolegium jezuickiego w Reszlu. W 1953 roku szkoła miała trzy etaty nauczycielskie i 130 uczniów. Szkoła, o tak głęboko zakorzenionych tradycjach istnieje we wsi do dziś. W 1783 roku wieś miała dwie karczmy i liczyła 57 domów. W 1820 roku liczyła 526 mieszkańców, w 1848 roku – 740, a w 1939 roku – 887.

2. Położenie

Miejscowość Radostowo jest jednym z 22 sołectw Gminy Jeziorany, położonej w środkowej części Pojezierza Mazurskiego, w dorzeczu Łyny. W dawniejszych czasach miejscowość ta nazywała się Freudenberg.

3. Powierzchnia

Wieś i Sołectwo Radostowo zajmuje powierzchnię 1.934 ha, co stanowi 9,05 % powierzchni Gminy.

4. Zabytki

Kościół p.w. św. Jerzego i św. Anny w Radostowie

Kościół w Radostowie jest jednym z nielicznych budowli zachowanych w stanie prawie nie zmienionym od chwili powstania w końcu XIV wieku. Jest to budowla gotycka, orientowana, murowana z cegły o polskim układzie, na podmurowaniu z kamieni polnych. W nawie głównej ma drewniany strop z zaokrąglonymi bokami, w zakrystii i kruchcie sklepienia krzyżowe. Na belce tęczowej z 1741 roku znajduje się grupa pasyjna złożona z krucyfiksu gotyckiego z XV wieku i wczesnobarokowych figur Marii i Jana. Na zewnątrz kościoła znajduje się wgłębiany, tynkowany fryz wieńczący. Okna ostrołukowe, rozmieszczone niesymetrycznie, a portale ostrołukowe, proste i profilowane. W ścianie nawy południowej znajduje się zamurowany portal. Portal prowadzący do zakrystii posiada późnobarokowe, architektoniczne, drewniane obramienie. Przy fasadzie zachodniej kościoła stoi kwadratowa, drewniana, oszalowana deskami dzwonnica z XVIII wieku. Jest to budowla konstrukcji słupowej o lekko pochyłych ścianach, z ośmioboczną izbicą. Dach dzwonnicy ma kształt namiotowy i znajduje się na nim chorągiewka z datą odnowienia – 1929.

Kościół p.w. Św. Anny posiada liczne zabytki należące do wystroju jego wnętrza, które zostały wpisane do rejestru zabytków i kultury narodowej. Do tychże zabytków należą: ołtarz główny pochodzący z 1760 roku, tabernakulum (1750 r.), balustrada przed ołtarzem tzw. Balaski (1783 r.), ołtarz boczny Św. Anny (1783 r.), ołtarz boczny Matki Bożej Różańcowej początek XIX w.), baptysterium (1761 r.), ambona z baldachimem (1752 r.), prospekt organowy (1770 r.), chór (1770 r.), portal kruchty (XVIII i XIX w.), rzeźba Matki Bożej Bolesnej (XVII w.), trzy rzeźby w łuku tęczowym (1610 r.), baldachim procesyjny (XVIII w.), zegar ścienny (XVIII w.), oraz wiele krzyży, relikwiarzy, monstrancja, kadzielnica, szafy, kropielnica, ornaty i świeczniki.

Cmentarz rzymsko – katolicki

Kapliczka przydrożna, neogotycka, usytuowana przy remizie strażackiej.

Z tego powodu zawiera figurę św. Floriana, patrona strażaków.

Kapliczka w stylu neogotyckim z roku 1863.

5. Klimat

Klimat gminy Jeziorany, podobnie jak klimat Polski, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Fluktuacje stanów pogody są nawet większe niż w pozostałych nizinnych regionach kraju, co związane jest z różnorodnością fizjograficzną podłoża: urozmaiconą rzeźbą, występowaniem kompleksów leśnych, obszarów podmokłych oraz bogatej sieci wód powierzchniowych. Mazurska dzielnica klimatyczna – do której należy gmina Jeziorany – jest najchłodniejsza w nizinnej części Polski, a związane jest to głównie z chłodnymi zimami i wiosnami. Warunki te kształtują bardzo krótki okres wegetacyjny, który dla Biskupca i Lidzbarka Warmińskiego (najbliższych miejscowości z posturkami meteorologicznymi) wynosi średnio tylko około 191- 192 dni. Jest to wartość podobna jak dla Zakopanego. Dla porównania dla Szczecina i Wrocławia wynosi ona około 230 dni.

Średnie roczne temperatury wynoszą około $+ 6,4^{\circ}\text{C}$ do $+ 6,6^{\circ}\text{C}$. Najzimniejszymi miesiącami są luty i styczeń. Średnie temperatury z wielolecia w tych miesiącach wynoszą od $- 4,1^{\circ}\text{C}$ do $- 4,5^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym jest lipiec. Średnie temperatury z wielolecia w tym miesiącu wynoszą od $16,7^{\circ}\text{C}$ do $17,1^{\circ}\text{C}$. Średnia liczba dni gorących (powyżej 25°C) wynosi 25 – 26.

Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 610 – 624 mm. Największe są latem (w lipcu około 86 – 89 mm), a najmniejsze wczesną wiosną (marzec 26 – 29 mm). Dni z opadem jest średnio około 161 – 163 w roku. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 104 - 114 dni w roku.

Przeważają wiatry z kierunków: południowo – zachodniego (19-20%). Znaczny jest też udział wiatrów z kierunku zachodniego, z którego to kierunku wiatry wieją z częstością 15-16%. Z pozostałych kierunków wiatry wieją średnio około 1,5 – 2 razy rzadziej. Przeważają wiatry słabe i o średniej prędkości. Wiatry silne i porywiste występują najczęściej jesienią i zimą.

Najwięcej dni pochmurnych występuje późną jesienią (w grudniu), a najmniej późnym latem (we wrześniu). Zachmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku. Na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu.

Obniżenia terenowe przyczyniają się do zalegania chłodnego, wilgotnego powietrza, dużych wahań dobowych temperatury, mniejszych prędkości wiatrów, występowania przymrozków wczesną jesienią.

Topoklimat terenów wyniesionych jest na ogół bardziej sprzyjający pobytowi ludzi. Cechą ujemną jest narażenie na działanie silnych wiatrów w kulminacjach pagórków.

Lokalne warunki klimatyczne sołectwa Radostowo, tak jak dla całej Gminy Jeziorany ukształtowały się w wyniku oddziaływania takich czynników jak rzeźba terenu, obecność zwartych kompleksów leśnych, zbiorników wodnych. Zróżnicowanie warunków termicznych i wilgotnościowych zaznacza się najwyraźniej między obszarami obniżeń a wysoczyzną.

6. Geomorfologia i budowa geologiczna

Pod względem fizjograficznym sołectwo Radostowo, jak i gmina Jeziorany należy do Pojezierza Olsztyńskiego.

Gmina Jeziorany leży w strefie zasięgu lądolodu zlodowacenia północnopolskiego – jego fazy pomorskiej. Znajduje do odzwierciedlenie w zróżnicowaniu i świeżości form rzeźb terenu. Teren gminy charakteryzuje się krajobrazem młodoglacjalnym, pojeziernym – z licznymi jeziorami. W obszarze Gminy dominującą pozycję zajmuje wysoczyzna morenowa, głównie moreny dennej o rzeźbie falistej do pagórkowatej, zbudowana głównie z gliny zwałowej.

Radostowo charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Malowniczy krajobraz ukształtowany przez ustępujący lodowiec, pełen rozpadlin i wzgórz morenowych, daje tu panoramę pełną interesujących widoków.

Naturalne ukształtowanie terenu stworzyło niemal górską serpentynę szosy, co daje niepowtarzalny urok dla krajobrazu otaczającego wieś.

7. Gleby

Radostowo leży na obszarze Gminy typowo rolniczej, posiadającej wysoką bonitację gleb. Głównie występują tu gleby brunatne.

Użytki rolne zajmują około 70 % powierzchni. Ponad 70 % powierzchni gruntów

rolnych zajmują grunty orne, a pozostałe 30 % to użytki zielone. W odniesieniu do Radostowa grunty orne zajmują tu obszar 292,16 ha, zaś użytki rolne 422,10 ha.

Warunki glebowe dla produkcji rolnej są generalnie korzystne. Wskaźnik bonitacji jakości rolniczej przydatności gleb na terenie gminy Jeziorany, jak i również w sołectwie Radostowo jest bardzo wysoki, wyższy od średniej w województwie warmińsko – mazurskim. Także ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest bardzo wysoki.

8. Lasy i zadrzewienia

Lasy i zadrzewienia na obszarze gminy stanowią 4500 ha. Są one bogate w różnego rodzaju grzyby (borowiki, maślaki, podgrzybki, kurki i rydze, czerwone łebki, koźlaki, zielonki) przyciągające pasjonatów pieszych wędrówek i bogatych grzybobrań.

Zasobność lasów w zwierzynę sprawia, że są one niezwykle atrakcyjne dla myśliwych. Poluje się tu na jelenie, sarny, dziki, lisy i kaczki. Często organizowane polowania zbiorowe przebiegają w przyjaznej atmosferze, a po ich zakończeniu uczestnicy kosztują gorących kielbasek i tradycyjnego polskiego bigosu przy ognisku.

9. Wody powierzchniowe

Wody zajmują około 2,3 % powierzchni gminy. Elementami sieci hydrograficznej na terenie gminy są zarówno wody płynące (rzeki, strugi, rowy) jak i jeziora.

Obszar gminy znajduje się w dorzeczu Łyny, w zlewni czterech jej prawych dopływów: Wadąga, Kirsny, Symsarny i Pisy. Sieć hydrograficzna jest dość gęsta. Są to jednak na ogół górne (źródłowe) odcinki cieków o małych przepływach. Dotyczy to m.in. Kirsny, której źródła znajdują się na zachód od Studzianki oraz Pisy, której obszar źródłowy położony jest na północ od Radostowa.

IV. Sfera społeczna

1. Ludność

Liczba ludności (na dzień 31 grudnia 2008 roku (według danych Urzędu Miejskiego)

– 638 mieszkańców, w tym 139 w wieku przedprodukcyjnym (od 0-17 lat), 425 w wieku produkcyjnym (od 18-65) i 74 w wieku poprodukcyjnym (od 66 lat i powyżej).

Ludność Radostowa stanowi 7,76 % ogółu populacji Gminy Jeziorany. Liczba mieszkań wynosi 173, zaś gospodarstw domowych – 207.

2. Instytucje

Na terenie wsi Radostowa funkcjonuje Szkoła Podstawowa, placówka pocztowa, sklep orz Ochotnicza Straż Pożarna,

Na terenie wsi Radostowo nie funkcjonuje samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej. Mieszkańcy objęci są opieką zdrowotną przez następujące zakłady:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej

"Medyceusz" ul. Kajki 20 11-320 Jeziorany

- Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „Frank - Med.” we Franknowie

Na terenie gminy Jeziorany znajdują się 2 apteki, które obsługują wszystkie sołectwa i wsie na terenie gminy Jeziorany.

3. Działalność kulturalna i sportowa:

Na terenie wsi funkcjonuje świetlica wiejska, którą trzeba doposażyć w niezbędny do użytku dla mieszkańców sprzęt.

Wybudowana w 2004 roku Hala Sportowa to jedyny taki obiekt w Gminie, który zaspokaja potrzeby edukacyjne, sportowe i kulturalne dzieci, młodzieży oraz społeczności lokalnej.

Sala sportowa o wymiarach: 26 x 45 x 9m umożliwia usytuowanie boisk do siatkówki, koszykówki i piłki ręcznej. W poziomie parteru umiejscowiona jest trybuna składana na 180 osób, natomiast na piętrze (galerii) zaprojektowano dodatkowo 60 miejsc siedzących.

W obiekcie znajduje się sauna, siłownia, sala kondycyjna.

W hali, oprócz codziennych obowiązkowych zajęć szkolnych, odbywają się treningi klubów sportowych. Organizowane są także imprezy sportowe o zasięgu

ponadlokalnym, zawody, turnieje, igrzyska, czy olimpiady zarówno dla młodzieży szkolnej, jak i dorosłych oraz osób niepełnosprawnych z Domu Pomocy Społecznej w Jezioranach.

Organizowane w Hali zajęcia i imprezy przyczyniają się do propagowania sportowego trybu życia.

4. Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat Policji w Jezioranach obejmuje swym zasięgiem obszar gminy Jeziorany. Przestępczość na terenie gminy Jeziorany nie odbiega w sposób znaczący od średniej dla całego powiatu olsztyńskiego.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie sołectwa działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostka w Radostowie dysponuje sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji pożarniczych pomaga im również Jednostka Straży Pożarnej w Jezioranach, która też dysponuje sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji pożarniczych i ratowania życia ludziom.

Radostowo

V. Infrastruktura techniczna

1. Zaopatrzenie w wodę

Miasto Jeziorany zwodociągowane jest w ponad 90 %.

Wydajność istniejących ujęć wodnych jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb istniejących i perspektywicznych miasta.

Sieć wodociągowa winna być wyposażona w hydranty ppoż.

Stwierdzić należy, że możliwość ujmowania wód użytkowych na terenie miasta oraz budowa nowych odcinków sieci wodociągowej nie stanowi bariery rozwojowej dla miasta.

Na terenie gminy zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć głębinowych. Woda przeznaczana jest do zaspokojenia potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, usług dla ludności i rolnictwa oraz w niewielkim stopniu dla rekreacji. Na obszarze gminy zasoby warstw wodonośnych określa się jako dobre. Na terenie gminy poza Jezioranami występuje 5 podstawowych ujęć wodnych wraz ze stacjami uzdatniania wody (poprzez odżelaznianie i odmanganianie) oraz wodociągami grupowymi które są we władaniu gminnym.

Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca do zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Problemem podobnie jak przy każdej inwestycji infrastrukturalnej jest rozproszona zabudowa gospodarstw, co znacznie zwiększa koszty doprowadzenia wody.

2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Na terenie miasta i Gminy Jeziorany, istnieje zorganizowana gospodarka ściekowa.

Główne kanały sanitarne i sieć kanalizacji sanitarnej zlokalizowane są praktycznie na terenie całego miasta.

Ścieki odprowadzane są grawitacyjnie oraz za pomocą przepompowni ścieków w kierunku istniejącej oczyszczalni ścieków w północnej części miasta.

Obecnie eksploatowana jest oczyszczalnia ścieków biologiczno-mechaniczna o przepustowości 1000 m³/dobę. Oczyszczalnia z punktem zlewnym ścieków sanitarnych dla miasta i gminy.

W miejscowości Jeziorany są obecnie realizowane dalsze odcinki sieci kanalizacji sanitarnej oraz wymieniane na nowe niektóre odcinki sieci.

Przepustowość i stan techniczny istniejących kolektorów sanitarnych jest wystarczająca do przejścia większości ścieków z miasta.

Ścieki z północnej części miasta (z niewielkiej części budynków) odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych skąd są wywożone samochodami asenizacyjnymi do punktu zlewnego do miejskiej oczyszczalni ścieków.

Sołectwo Radostowo nie posiada wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej. W chwili obecnej trwają prace nad przygotowaniem dokumentacji projektowo – kosztorysowej. Budowę kanalizacji sanitarnej zaplanowano na lata 2009-2011.

3. Gospodarka odpadami

Dobrze funkcjonuje gospodarka odpadami, miejscowość wyposażona jest w pojemniki o pojemności 1,1 m³ do segregacji odpadów (plastik, szkło, papier). Mieszkańcy sołectwa Radostowo mają podpisane umowy na wywożenie nieczystości stałych i posesje wyposażone są w pojemniki do odprowadzania odpadów komunalnych, które wywożone są na składowisko w gminie Bisztynek.

4. Energetyka

W Gminie Jeziorany wszystkie gospodarstwa domowe korzystają z energii elektrycznej. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną sołectwo Radostowo obsługuje Koncern Energetyczny Energa S.A., która swą filię ma w Jezioranach.

5. Komunikacja

Drogi

Teren gminy Jeziorany obsługują drogi zaliczane do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Ogólny stan dróg znajdujących się na terenie Sołectwa Radostowo jest niezadowolający.

Ich stan jakości w przeważającej części odbiega od warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne, w zakresie bezpieczeństwa użytkowania (szerokości jezdni, pobocza, brak chodników, odwodnienia itp. itd.)

Kolej

Sołectwo Radostowo jak i cała Gmina Jeziorany pozbawiona jest bezpośredniej komunikacji kolejowej.

Przez teren gminy Jeziorany przebiega linia kolejowa nr 224 Czerwonka – Sagnity. Jest to linia znaczenia lokalnego, drugorzędna, jednotorowa, nieelektryfikowana .

Przewozy pasażerskie na tej linii są zawieszony, natomiast przewozy towarowe z uwagi na nierentowność linii są przez kolej proponowane do zawieszenia na odcinku Czerwonka – Lidzbark Warmiński.

Autobusy

Usługi komunikacji autobusowej na terenie sołectwa i Gminy świadczone są w znaczącej mierze przez sektor prywatny, z udziałem PKS Olsztyn.

6. Sfera gospodarcza

Większość mieszkańców sołectwa Radostowo znajduje zatrudnienie w mieście. Jednym ze źródeł utrzymania mieszkańców gminy Jeziorany jest rolnictwo, w którym znalazło zatrudnienie około 40% ludności zawodowo czynnej. Jednak mała opłacalność produkcji rolnej sprawia, iż nie jest to jedyne źródło utrzymania ludności posiadającej gospodarstwa rolne. Bliskość miasta Dobre Miasto oraz Olsztyna powoduje natomiast, iż mieszkańcy gminy korzystają z rynku pracy poza granicami administracyjnymi własnego obszaru. Oprócz rolnictwa mieszkańcy gminy znajdują zatrudnienie w pozarolniczych działach gospodarki narodowej.

7. Rolnictwo

Mieszkańcy Radostowa dostrzegają potencjał rozwoju i integrowania życia społecznego na terenie wsi.

Klasy gruntów użytkowanych przez osoby fizyczne w sołectwie Radostowo przedstawiają się następująco:

Klasy bonitacyjne gruntów ornych w ha	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIz	Razem
	-	-	61,24	435,54	448,24	28,48	26,43	6,28	-	1006,21

Dotychczas, pomimo trudności życiowych prowadzili oni szereg działań na rzecz poprawy warunków życia.

Wspólna praca, wsparcie samorządu lokalnego, urzędu pracy, ośrodka pomocy społecznej instytucji działających na rzecz aktywizacji zawodowej i kształcenia zawodowego, a także promowanie dobrych praktyk działalności gospodarczej i inicjatyw społecznych na wsi z pewnością mogą poprawić jakość życia we wsi Radostowo.

W dalszej części opracowania przeprowadzona została analiza SWOT Sołectwa, która powstała w wyniku dyskusji prowadzonej z Radą Sołecką i przedstawicielami lokalnej

społeczności. Analiza wskazuje czynniki, które są przestrzegane przez mieszkańców sołectwa jako wpływające negatywnie i hamujące rozwój wsi, a także te w których upatruje się walorów i dalszych kierunków rozwoju Sołectwa.

Radostowo

VI. Analiza SWOT Wsi i Sołectwa Radostowo

1. Silne strony

- zwodociągowany cały teren sołectwa
- wyposażenie w kontenery do segregacji odpadów
- korzystne warunki glebowe dla produkcji rolnej
- istniejąca baza oświatowa i sportowa w Jezioranach
- czyste powietrze
- sieć telefonów stacjonarnych
- brak uciążliwego przemysłu

2. Słabe strony

- brak sieci kanalizacji sanitarnej
- słaba oferta usług turystycznych, niewykorzystane zasoby turystyczno-rekreacyjne
- niedostatek ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży
- niski stan zasobności gospodarstw domowych
- zła jakość techniczna i niewystarczająca ilość obiektów kulturalnych
- brak chodników
- niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców
- brak przemysłu i rynku pracy
- brak miejsc pracy
- słaba jakość dróg wiejskich

3. Szanse

- dokształcania mieszkańców – szkolenia i kursy
- rozwój edukacji ekologicznej oraz rozwój agroturystyki
- rozbudzanie przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy
- rozbudzenie więzi społecznych od najmłodszych lat
- wykorzystanie inwestorów zewnętrznych inwestujących w turystykę
- moda na turystykę wiejską i aktywną (rowerową)
- fundusze pomocowe UE

4. Zagrożenia

- utrzymujące się bezrobocie – degradacja społeczeństwa
- brak środków finansowych
- *migracja młodzieży do dużych miast*

VII. Wizja Rozwoju Wsi i Sołectwa Radostowo

PRIORYTET 1. – Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych

Cele:

1. Dbłość i renowacja kapliczek przydrożnych
2. Organizacja festynów, kiermaszów, promujących tradycję i lokalną kulturę

PRIORYTET 2. – Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – usługowej, kulturalnej i turystycznej

Cele:

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Radostowie.
2. Remont i wyposażenie Szkoły Podstawowej w sprzęt i pomoce naukowe.
3. Budowa nowoczesnej Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Radostowie.
4. Wyposażenie świetlicy wiejskiej w niezbędny sprzęt do użytku dla mieszkańców wsi Radostowo.
5. Działania na rzecz poprawy warunków zamieszkania, oferty kulturalno – rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, tworzenie infrastruktury do rozwoju turystyki:
  - Oferta rekreacyjna – trasa rowerowa, szlak pieszy, plac zabaw, ogniska
  - Oferta turystyczna – gospodarstwa agroturystyczne
  - Oferta „postojowa” dla przejezdnych – gastronomia, plac zabaw.
6. Upiększanie wsi – w ramach tych działań zorganizować warsztaty artystyczne (rzeźba, wiklina, malarstwo), a dorobek pracy twórczej wzbogaci wieś, zwiększenie powierzchni zieleni we wsi
7. Modernizacja i wyposażenie boiska sportowego i wykonanie ogrodzenia
8. Budowa placu zabaw i wykonanie ogrodzenia.
9. Wykonanie grzybka w miejscowości Radostowo.

PRIORYTET 3. – Społeczeństwo informacyjne, podnoszenie poziomu edukacji i aktywności zawodowej mieszkańców, działania na rzecz zapobiegania bezrobociu

Cele:

1. Organizowanie szkoleń dla rolników, osób bezrobotnych na temat form samo zatrudnienia
2. Pomoc doradcza w zakresie opracowania planów zieleni
3. Pomoc doradcza dla osób chcących uruchomić działalność agroturystyczną.

PRIORYTET 4. – Modernizacja istniejącego systemu komunikacji drogowej

Cele:

1. Budowa i modernizacja dróg, zjazdów, chodników, placu przy cmentarzu, parkingu, ścieżek rowerowych, trawników i ogrodzeń.
2. Przeniesienie przystanku oraz przygotowanie 2 zatok autobusowych i 2 zatok postojowych (wyłożenie polbrukiem z przedłużeniem drogi do szkoły)

Radostowo

Zadania planowane do wykonania w okresie od 2008 do 2016 roku

Środkiem i celem planowanych działań jest mobilizacja lokalnych społeczności i pobudzenie lokalnych aktywności do działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia we wsi. Ważne jest podniesienie i wzbogacenie atrakcyjności turystycznej gminy oraz poprawa jej wizerunku poprzez właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennych produktów turystycznych.

1. Budowa placu zabaw

Celem zadania będzie stworzenie bezpiecznego miejsca do zabawy dla dzieci i ich rodzin oraz zapewnienie im doskonalenia sprawności fizycznej i zdobywania nowych umiejętności. Obecnie na terenie miejscowości nie ma żadnego placu zabaw dla najmłodszych. Nie funkcjonuje tu również przedszkole. Dzieci pozbawione są możliwości korzystania ze sprzętu i infrastruktury rekreacyjnej dostosowanej do ich potrzeb.

- *Ogrodzenie z pergolami – 17x25m*
- *Wyrównanie terenu*
- *Wycinka zniszczonego żywopłotu*
- *Zakup i montaż urządzeń zabawowych i ławeczek*
- *Zasadenie zieleni wokół ogrodzenia, plac 17x25m*

Koszt całego zadania wyniesie około 40 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2010

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

2. Urządzenie i wyposażenie boiska wiejskiego

Odbiorcami planowanego zadania będzie społeczność lokalna, a w szczególności dzieci oraz młodzież. Boisko wiejskie będzie miejscem organizacji czasu wolnego. Ma również zapoczątkować realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. Działanie ma na celu promocję prosportowych nawyków wśród mieszkańców wsi. Możliwość czynnego uprawiania sportu, na poziomie amatorskim, wpłynie aktywizująco na lokalną społeczność, przyczyniając się jednocześnie do poprawy stanu zdrowia.

- *Rekultywacja terenu, w tym: zerwanie wierzchniej warstwy i wyrównanie terenu, odwodnienie terenu, nawiezenie ziemi, piaskowanie oraz zatrawienie*
- *Zakup i montaż dwóch bramek z siatkami do piłki nożnej*
- *Zakup i montaż słupków do gry w piłkę siatkową*
- *Zakup siatek do gry w piłkę siatkową*

- Zakup i montaż 2 piłkochwytywów
- Zakup i montaż ławeczek
- Wykonanie ogrodzenia

Koszt całego zadania wyniesie około 60 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2010

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

3. Położenie polbruku

Budowa chodnika, wykonanie zjazdów, zatok postojowych, zatok autobusowych oraz wykonanie przystanku znacznie poprawi bezpieczeństwo pieszych użytkowników drogi zmuszonych do poruszania się niebezpiecznym poboczem. Chodnik w miejscowości jest potrzebny z uwagi na duży ruch pieszych, który poprzez budowę nowego ciągu komunikacyjnego zostanie uporządkowany. Wpłynie to korzystnie na jakość infrastruktury komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu oraz estetyki sołectwa.

- *Ułożenie chodnika z kostki polbrukowej wzdłuż wsi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 593. Chodnik o powierzchni – 2200m² o długości 1100mb*
- *Wykonanie zjazdów o powierzchni 347 m²*
- *Wykonanie 2 zatok autobusowych o łącznej powierzchni 230m²*
- *Wykonanie 2 zatok postojowych o łącznej powierzchni 135m²*
- *Wykonanie przystanku autobusowego*

Koszt całego zadania wyniesie około 550 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2010

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Radostowo.

Brak kanalizacji stanowi duży problem miejscowości Radostowo. Skanalizowanie wsi podniesie nie tylko walory turystyczne, poprawi się także standard życia i pracy na wsi i zmniejszy się zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkania.

Koszt całego zadania wyniesie około 3 500 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2011

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

5. *Renowacja przydrożnych kapliczek*

Koszt całego zadania wyniesie około 100 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – sukcesywnie w latach 2010 – 2012

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

6. *Zagospodarowanie placu zieleni wraz z wykonaniem grzybka*

Koszt całego zadania wyniesie około 25 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2010 – 2011

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

7. *Wykonanie parkingu przy cmentarzu i nasadzenie zieleni*

- *Wykonanie parkingu z kostki polbrukowej – 560m²*
- *Nasadzenie zieleni*

Koszt całego zadania wyniesie około 120 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2010

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

8. *Rozwiązaniem problemów związanych z dbaniem o zieleni mogłaby być współpraca z KIS w Jezioranach:*

- *Kierowanie osób długotrwale bezrobotnych do robót społecznie użytecznych i w ramach tych prac wykonują np. koszenie traw, przycinanie krzewów, koszenie rowów.*
- *Kierowanie osób skazanych przez Sąd do prac społecznych.*

9. *Powinny być stałe zajęcia świetlicowe.*

10. *Upiększanie wsi – w ramach tych działań będziemy organizować kilka razy do roku akcje upiększania i sprzątania miejscowości (między innymi nasadzenie krzewów i kwiatów, postawienie tabliczek informacyjnych itp.)*

Koszt całego zadania wyniesie około 60 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2016

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany, mieszkańcy Radostowa, Rada Sołecka

11. Remont i wyposażenie Szkoły Podstawowej w sprzęt i pomoce naukowe.

Koszt całego zadania wyniesie około 500 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2012

12. Budowa nowoczesnej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Radostowie

Koszt całego zadania wyniesie około 600 000,00 zł.

Termin realizacji zadania – 2010 – 2013

Źródła finansowania projektu – środki Unii Europejskiej, budżet gminy Jeziorany

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Radostowo zakłada w przeciągu 8 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Radostowo ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.